

Avebe
Bestuur

P.O. Box 15
9640 AA Veendam
Prins Hendrikplein 20
9641 GK Veendam
The Netherlands

Aan het college van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten
van de Provincie Drenthe

www.avebe.com

VERZONDEN PER E-MAIL:
post@drenthe.nl

Onze referentie
Zonneakkers

Uw referentie

Datum
26 juni 2020

Geacht college, geachte leden van Provinciale Staten,

Op dit moment worden concept Regionale Energie Strategieën tot stand gebracht in de Provincie Groningen en de Provincie Drenthe. Deze "RES-en" gaan gelden als regionale uitwerking van de doelstellingen van het Klimaatakkoord van juni 2019. Hierbij is veel aandacht voor de stimulering van zonnepanelen. In de ruimtelijke indeling wordt ook plaats gemaakt voor zonneakkers op landbouwgrond.

Ondergetekenden, Royal Cosun (inclusief o.a. Suiker Unie en Aviko), Coöperatie AVEBE U.A. en LTO Noord, vragen uw dringende aandacht voor het feit dat bij het maken van provinciaal beleid, gemeentelijk beleid en de concept "RES-en" het belang van de agriketen in Groningen en Drenthe voor de inkomens van telers, voor de werkgelegenheid en voor de voedselvoorziening onvoldoende wordt meegewogen. Er wordt bovendien onvoldoende invulling gegeven aan de toepassing van de zonneladder, waarbij zon op dak en gevels en andere gronden de voorkeur geniet boven zon op landbouwgrond.

Achtergrond: negatieve impact op agrisector

Er worden op dit moment door commerciële ontwikkelaars aan boeren huurprijzen geboden, die het zeer aantrekkelijk maken voor boeren om landbouwgrond te gebruiken voor zonneakkers. Ontwikkelaars kunnen deze prijzen overigens bieden als gevolg van de SDE+-subsidierегeling. Tegen deze (gesubsidieerde) prijzen kan de agrisector niet concurreren.

Het gevolg is dat hectares aan landbouwgrond langdurig aan de teelt van gewassen, zoals suikerbieten en aardappelen, worden onttrokken. Alhoewel de afwegingen voor het gebruik van landbouwgronden voor zonnepanelen aan iedere boer zelf zijn, wijzen we, in het belang van de collectieve agriketen, op de negatieve impact hiervan.

De toevoer van voldoende grondstoffen als suikerbieten en zetmeelaardappelen is cruciaal voor het realiseren van een goed inkomen voor alle telers als collectief, binnen hun coöperaties. Daar komt bij dat de agriketen van groot belang is voor de werkgelegenheid, zeker in Groningen en Drenthe. Dan hebben we het over de boeren, de honderden medewerkers van Avebe en Cosun en ook over duizenden toeleveranciers. Als de toevoer van grondstoffen vermindert doordat minder aardappels en suikerbieten worden geteeld, dan zal dat uiteindelijk betekenen dat fabrieken leeg komen te staan en de markt niet of minder kan worden beleverd. En dat betekent dan ook weer dat andere boeren, die wel voor coöperaties hebben geteeld, hun oogst niet of minder goed kwijt kunnen. Minder levering van de producten van Avebe en Cosun aan haar afnemers, heeft ook negatieve effecten op de voedselvoorziening.

Beleid Zonneladder

De groei van de hectares voor zonneakkers staat op gespannen voet met landelijk, VNG- en IPO-overheidsbeleid. Het standpunt, zoals door minister Wiebes op 23 augustus 2019 geschreven aan de Tweede Kamer, is (kort samengevat) "Het kabinet is daarom met het IPO, de VNG en genoemde maatschappelijke organisaties een voorkeursvolgorde overeengekomen, die voorziet in het ontzien van landbouw- en natuurgronden en het stimuleren van zon op daken".

In de Nationale Omgevingsvisie is vervolgens opgenomen: "Uitgangspunten voor een goede afwegingen voor regionale energiestrategieën", met daarin ook de bedoelde voorkeursvolgorde (of zonneladder). Alhoewel landbouw- en natuurgronden niet volledig worden uitgesloten, is de voorkeur voor het plaatsen van zonnepanelen respectievelijk op daken en gevels, onbenutte terreinen in bebouwd gebied en landelijk gebied met andere primaire functies dan landbouw en natuur.

Begin juni heeft de Provincie Friesland besloten om de zonneladder in een Provinciale Verordening te verankeren. Tijdelijk zijn geen zonnepanelen op landbouwgrond toegestaan totdat de zonneladder in regelgeving is neergelegd. Lopende en nieuwe projecten zullen aan de zonneladder getoetst gaan worden. Ook de meerderheid van de partijen in Provinciale Staten in Overijssel en in Brabant stelt zich op een vergelijkbaar standpunt. Respectievelijk op 7 juni en 16 juni hebben deze partijen daarover vragen gesteld aan Gedeputeerde Staten.

Wij zien op dit moment dat gemeentes, provincies en de "RES-en" voor Groningen en Drenthe bij de afwegingen voor het plaatsen van zonnepanelen in hun gebied onvoldoende rekening houden met het belang van de agrifoodsector. De zonneladder wordt in Groningen en Drenthe niet of onvoldoende vertaald in de concept "RES-en" en in provinciaal en gemeentelijk beleid, terwijl dit op basis van de Nationale Omgevingsvisie wel de bedoeling is en dit in de Provincie Friesland ook gebeurt.

Oproep

Wij roepen Gedeputeerde Staten van Groningen en Drenthe, Provinciale Staten van Groningen en Drenthe, de gemeenteraden en colleges in Groningse en Drentse gemeentes en andere partijen die betrokken zijn bij de concept "RES-en" in Groningen en Drenthe op het nationale en Friese voorbeeld te volgen.

Dat betekent concreet:

- neem de zonneladder op in een Provinciale Verordening, in de concept "RES-en" en in gemeentelijk beleid;
- stel een moratorium in voor zonneparken op landbouwgrond totdat de zonneladder deugdelijk in wettelijke toetsingskaders is verankerd en lopende en nieuwe projecten daaraan kunnen worden getoetst.

En zorg er voor dat op die manier zo weinig mogelijk landbouwgewassen aan de agrifoodketen worden onttrokken door zonneakkers op landbouwgrond.

Uiteraard zijn wij graag tot toelichting bereid.

Met vriendelijke groet,

Bert Jansen

CEO & voorzitter van het bestuur
Coöperatie AVEBE U.A.

Dirk de Lugt

Voorzitter raad van beheer
Coöperatie Koninklijke Cosun U.A.

Brenda Timmerman-Pals

Lid bestuur
LTO Noord, regio Noord